

Wrocław, 2 sierpnia 2016 roku

WK.WR.40.23.2016.127

**Pan
Krzysztof Halicki
Wójt Gminy Platerówka**

**Platerówka 20
59-816 Platerówka**

Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 1 ust. 1 ustawy z 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2016 r., poz. 561) przeprowadziła, w okresie od 7 kwietnia do 24 czerwca 2016 r., kontrolę kompleksową gospodarki finansowej Gminy Platerówka. W ramach kontroli kompleksowej została przeprowadzona kontrola koordynowana w zakresie dochodów z mienia wynikających z najmu lokali użytkowych. Zakres zagadnień będących przedmiotem kontroli, okres objęty kontrolą oraz ustalenia kontroli przedstawiono w protokole, którego jeden egzemplarz przekazano Panu Wójtowi, w dniu jego podpisania.

Ponadto w okresie od 9 do 22 czerwca 2016 r. przeprowadzono kontrolę gospodarki finansowej w Gimnazjum we Włosieniu. W oparciu o ustalenia tej kontroli, Izba wystosowała do Pani Dyrektor wystąpienie pokontrolne, przekazane Panu Wójtowi do wiadomości.

Kontrola gospodarki finansowej Gminy Platerówka przeprowadzona w Urzędzie poza potwierdzeniem prawidłowości wykonywanych zadań wykazała szereg nieprawidłowości i uchybień spowodowanych brakiem staranności w przestrzeganiu przepisów prawa oraz uregulowań wewnętrznych.

Stwierdzone nieprawidłowości i uchybienia wystąpiły w zakresie niżej wskazanych zagadnień.

W zakresie księgowości i sprawozdawczości

Zapisy operacji pieniężnych dokonanych w 2014 i 2015 r. z rachunku budżetu na koncie 133 „Rachunek budżetu” (dotyczące wpływów środków pieniężnych), były ujmowane w sposób zbiorczy (syntetyczny). Nie ewidencjonowano poszczególnych operacji pieniężnych zgodnie z wyciągami bankowymi, co było niezgodne z opisem konta 133 zawartym w załączniku nr 4.1. do zarządzenia nr OR 120/5/16 Wójta Gminy Platerówka z 31 marca 2016 r. w sprawie zasad rachunkowości w Urzędzie Gminy Platerówka (obowiązującego od 2013 r.) oraz w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 2013 r., poz. 289 ze zm.). Zapisy na tym koncie sporządzane były również na podstawie innych dowodów niż dowody bankowe (wyciągi),

tj. na podstawie dowodów wewnętrznych PK (polecenia księgowania), co naruszało zasady funkcjonowania konta 133 opisane w załączniku nr 2 do ww. rozporządzeniu, ponieważ zapisy na koncie 133 są dokonywane wyłącznie na podstawie dokumentów bankowych.

Stan środków pieniężnych na dzień 31.12.2014 r., wynikający z ewidencji księgowej prowadzonej do rachunków bankowych budżetu gminy był niezgodny ze stanem środków pieniężnych na rachunkach bankowych, potwierdzonych przez Bank na ten dzień. Różnica między stanem środków pieniężnych wynikającym z potwierdzenia uzyskanego z banku, a stanem wynikającym z ksiąg rachunkowych wynosiła dla 4 rachunków bankowych odpowiednio: 3,44 zł, 118,88 zł, 66.408,06 zł, 65.300 zł i 108 zł. Stanowiło to o braku uzgadniania na ostatni dzień roku obrotowego stanu aktywów finansowych zgromadzonych na rachunkach bankowych z wykazanymi w księgach rachunkowych, co naruszało art. 26 ust. 1 pkt 2 ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2013 r., poz. 330 ze zm.).

W zestawieniu obrotów i sald kont analitycznych budżetu gminy, sporządzonym na dzień 31.12.2014 r. zostało uwzględnione konto 133-1-NW „Niewygasające wydatki”, które wykazywało saldo na początek i koniec roku po stronie Ma w kwocie 48.538,93 zł, i dotyczyło operacji, która została przeprowadzona 30 grudnia 2010 r. w związku z przekazaniem środków z rachunku budżetu na wyodrębniony rachunek bankowy, utworzony w celu gromadzenia środków na niewygasające wydatki. Było to saldo nierealne (z lat poprzednich), co także potwierdziła Skarbnik w złożonym wyjaśnieniu. Stanowiło to naruszenie art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości, w świetle którego księgi rachunkowe uznaje się za rzetelne, jeżeli dokonane w nich zapisy odzwierciedlają stan rzeczywisty. W świetle przepisu art. 4 ust. 1 i 2 ustawy o rachunkowości, jednostki są zobowiązane rzetelnie i jasno przedstawiać sytuację majątkową i finansową. Zdarzenia, w tym operacje gospodarcze ujmuje się w księgach rachunkowych i wykazuje w sprawozdaniu finansowym zgodnie z ich treścią ekonomiczną.

Ewidencja analityczna do konta 130 „Rachunek bieżący jednostki – wydatki” na koniec poszczególnych okresów sprawozdawczych uwzględniała także operacje, które wystąpiły w latach poprzednich. Na stronie Ma konta 130 (według podziałek klasyfikacji budżetowej) były ewidencjonowane obroty bieżące z danego roku, saldo początkowe konta (zrealizowane wydatki począwszy od 2000 r.), obroty narastająco z saldem początkowym oraz saldo końcowe (w wysokości obrotów narastająco z saldem początkowym), zamiast zrealizowane wydatki budżetowe za dany okres sprawozdawczy (rok budżetowy). Naruszało to art. 12 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 pkt 1 ustawy o rachunkowości, ponieważ księgi rachunkowe otwiera się na początek każdego następnego roku obrotowego i zamyka się na dzień kończący rok obrotowy, a w myśl art. 12 ust. 5 ustawy o rachunkowości, zamknięcie ksiąg rachunkowych polega na nieodwracalnym wyłączeniu możliwości dokonywania zapisów księgowych w zbiorach tworzących zamknięte księgi rachunkowe. Jak wyjaśniono, przyczyną nieprawidłowości była niedostateczna znajomość obsługi technicznej programu komputerowego używanego do księgowości.

Ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 134 „Kredyty bankowe” uniemożliwiała ustalenie stanu zadłużenia według umów kredytowych, co było niezgodne z opisem konta 134 „Kredyty bankowe”, zawartym w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z 5 lipca 2010 roku.

Wykazane w zestawieniu obrotów i sald kont analitycznych w 2014 r. obroty konta 201 „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami” były niezgodne z obrotami tego konta ujętymi w zestawieniu obrotów i sald kont syntetycznych. Niezgodność w obrotach Wn i Ma wynosiła 322.714,47 zł i wynikała z pominięcia w ewidencji analitycznej obrotów kont dwóch kontrahentów (201-1-RŚ-01 i 201-1-RS-02). Było to niezgodne z art. 16 ust. 1 ustawy o rachunkowości, w świetle którego konta ksiąg pomocniczych zawierają zapisy będące uszczegółowieniem i uzupełnieniem zapisów kont księgi głównej, prowadzi się w ujęciu systematycznym jako wyodrębniony system ksiąg, kartotek (zbiorów kont), komputerowych zbiorów danych, uzgodniony z saldami i zapisami na kontach księgi głównej.

Wynikający z zestawienia obrotów i sald kont analitycznych na dzień 31.12.2014 r. i 31.12.2015 r. stan należności konta 240 „Pozostałe rozrachunki” w kwocie 62.233,69 zł i zobowiązań w kwocie 61.223,08 zł nie został udokumentowany (podczas kontroli) dowodami źródłowymi, co nie pozwalało na stwierdzenie jego prawidłowości. Salda figurowały w ewidencji księgowej Urzędu pomimo, że dotyczyły lat 2003-2008 (wyjaśnienie Skarbnik Gminy). Było to niezgodne z przepisami art. 24 ust. 4 ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości w zakresie sprawdzalności ksiąg rachunkowych oraz świadczyło o nieprawidłowym przeprowadzeniu inwentaryzacji konta 240 „Pozostałe rozrachunki”. Celem inwentaryzacji drogą weryfikacji zgodnie z art. 26 ust. 1 ustawy o rachunkowości jest urealnienie sald wykazywanych w księgach rachunkowych, m.in. poprzez analizę tzw. „martwych sald”, pozycji nieprawidłowych czy nierealnych aby, zgodnie z art. 4 ust. 3 pkt 3 ustawy o rachunkowości ustalić lub sprawdzić rzeczywisty stan aktywów i pasywów.

Zobowiązania w łącznej w kwocie 17.392,70 zł wobec trzech kontrahentów (wynikające z faktur z 11 czerwca i 7 sierpnia 2014 r. oraz z 18 maja 2015 r.) zostały uregulowane po terminie ich wymagalności, określonym w umowie, a opóźnienia w ich uregulowaniu wyniosły odpowiednio 5, 14 i 16 dni. Naruszało to art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy z 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2013 r., poz. 885 ze zm.), który zobowiązuje jednostki sektora finansów publicznych do dokonywania wydatków publicznych w terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań.

Poniesione w grudniu 2014 r. oraz 2015 r. koszty w kwotach po 1.599 zł za stałą obsługę prawną Urzędu (udokumentowane fakturami z 2 stycznia 2015 r. oraz z 4 stycznia 2016 r.) zostały zaksięgowane w nieprawidłowym okresie sprawozdawczym, tj. w 2015 i 2016 r. (co oznaczało, że ujęto je w ciężar kosztów kolejnego roku obrotowego po roku obrotowym, którego zobowiązanie dotyczyło), co naruszało dyspozycję § 5 załącznika nr 3 do zarządzenia nr OR 120/5/16 Wójta z 31 marca 2016 roku w sprawie zasad rachunkowości w Urzędzie Gminy Platerówka oraz art. 6 ust. 1 ustawy o rachunkowości, w świetle którego w księgach rachunkowych jednostki należy ująć wszystkie osiągnięte, przypadające na jej rzecz przychody i obciążające ją koszty związane z tymi przychodami dotyczące danego roku obrotowego, niezależnie od terminu ich zapłaty. Spowodowało to, że w ewidencji księgowej i sprawozdawczości na dzień 31.12.2014 r. i 31.12.2015 r. nie zostały wykazane zobowiązania w wysokości odpowiednio 1.599 zł i 1.599 zł.

W księgach rachunkowych 2014 r. na koncie 201 „Rozrachunki z dostawcami i odbiorcami”, a tym samym w sprawozdaniu Rb-28S za 2014 r. (w dziale 801, rozdziale 80110) nie wykazano zobowiązania w kwocie 9.500 zł, wynikającego z nieopłaconej części faktury z 4 grudnia 2014 r., które zostało uregulowane w dniu 25 lutego 2015 roku. Konieczność zaewidencjonowania zobowiązania nie została ujawniona w trakcie inwentaryzacji sald rozrachunków na dzień 31.12.2014 roku.

Z wykonawcami dwóch zadań inwestycyjnych: odbudowa dróg gminnych w m. Platerówka oraz odbudowa dróg gminnych m. Włosień, zostały podpisane 3 i 8 czerwca 2015 r. umowy realizacji tych zadań pomimo, że wykonawcy w dniu podpisania umów nie wniesli zabezpieczenia należytego wykonania umowy odpowiednio w kwotach: 11.371,43 zł i 13.627,42 zł. Zgodnie z § 7 ust. 2 umów wykonawcy byli zobowiązani do wniesienia tego zabezpieczenia najpóźniej w dniu podpisania umowy (zabezpieczenia zostały wniesione 5 dni i 1 dzień po zawarciu umowy).

Wnoszone przez wykonawców zabezpieczenia należytego wykonania umów w formie gwarancji ubezpieczeniowych nie były ujmowane w pozabilansowej ewidencji księgowej, co naruszało postanowienia zawarte w Zakładowym Planie Kont dla Urzędu Gminy, stanowiącym załącznik nr 4.2 do zarządzenia OR 120/5/16 Wójta Gminy z 31 marca 2016 roku.

Operacje związane ze spłatą odsetek od dwóch pożyczek w łącznej kwocie 1.257,50 zł zaciągniętych w Banku Gospodarstwa Krajowego (umowa z 5 grudnia 2013 r. i umowa z 7 sierpnia 2014 r.) nie zostały zaewidencjonowane w księgach rachunkowych Urzędu na kontach: Wn 751 „Koszty finansowe” i Ma 130-75702-8110 „Rachunek bieżący jednostki”, co było niezgodne z przepisami rozporządzenia Ministra Finansów z 5 lipca 2010 roku.

W zakresie dochodów budżetowych

Wykazana w sprawozdaniach Rb-27S za 2013, 2014 i 2015 rok kwota skutków umorzonych zaległości z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi została zaniżona odpowiednio o kwoty: 44 zł, 424 zł i 1.364 zł. Naruszało to przepisy § 3 ust. 1 pkt 11, lit.a) załącznika nr 39 do rozporządzenia Ministra Finansów z 3 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. z 2010 r. Nr 20, poz. 103 ze zm.), a następnie rozporządzenia Ministra Finansów z 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. z 2014 r., poz. 119 ze zm.), w związku z art. 6q ust. 1 ustawy z 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. z 2013 r., poz. 1399 ze zm.).

Wobec podatnika o numerze karty kontowej „5” posiadającego na koniec 2015 r. zaległości z tytułu podatku od nieruchomości w kwocie 326.237,80 zł wierzyciel wystawił upomnienia obejmujące od 3 do 7 rat łącznie, które przekraczały dziesięciokrotność kosztów upomnienia i pomimo bezskutecznego upływu terminów wyznaczonych w upomnieniach nie wystawił żadnego tytułu wykonawczego. Wobec 5 dłużników z tytułu łącznego zobowiązania pieniężnego, których suma zaległości na 31 grudnia 2015 r. wynosiła 28.341,60 zł, czynności zmierzające do zastosowania środków egzekucyjnych nie były podejmowane niezwłocznie. Powyższe naruszało § 5 i § 6 rozporządzenia

Ministra Finansów z 20 maja 2014 r. w sprawie trybu postępowania wierzycieli należności pieniężnych przy podejmowaniu czynności zmierzających do zastosowania środków egzekucyjnych (Dz.U. z 2014 r. poz. 656). Czasowe odstąpienie od wystawiania tytułów wykonawczych dla ww. podatnika podatku od nieruchomości oraz nieterminowe podejmowanie czynności zmierzających do zastosowania środków egzekucyjnych w przypadku podatników łącznego zobowiązania pieniężnego wynikało z treści § 17 ust. 4 i 6 zarządzenia nr Or 120/7/15 Wójta Gminy Platerówka z 12 maja 2015 r. w sprawie instrukcji regulującej ewidencję, pobór, windykację podatków i opłat lokalnych, zgodnie z którym czynności te należało podejmować w terminach od 60 do 80 dni od terminu płatności raty podatku/opłaty. Przyjęte uregulowania nie znajdowały oparcia w treści § 5 i § 6 rozporządzenia Ministra Finansów z 20 maja 2014 r., a obecnie w treści § 7 i § 9 rozporządzenia z 30 grudnia 2015 r. w sprawie postępowania wierzycieli należności pieniężnych (Dz.U. z 2015 r., poz. 2367), zgodnie z którymi upomnienia przesyła się i tytuły wykonawcze wystawia się dłużnikom niezwłocznie w przypadku gdy łączna wysokość należności pieniężnych wraz z odsetkami z tytułu niezapłacenia w terminie należności pieniężnej przekroczy dziesięciokrotność kosztów upomnienia.

W zakresie wydatków budżetowych

Zwrotu kwot 2.906,84 zł i 7.960 zł stanowiących 70% zabezpieczenia należytego wykonania umowy z 23 lipca 2014 r. (na wykonanie zadania organizacja placu zabaw w ramach projektu Modernizacja oddziałów przedszkolnych w Gminie Platerówka) oraz umowy z 3 czerwca 2015 r. (na wykonanie zadania odbudowa dróg gminnych w m. Platerówka) dokonano po terminach wynikających z § 6 ust. 4 zawartych z wykonawcami umów oraz z naruszeniem art. 151 ust. 1 ustawy z 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2013 r., poz. 907 ze zm.), w świetle którego zamawiający zwraca zabezpieczenie w terminie 30 dni od dnia wykonania zamówienia i uznania przez zamawiającego za należyte wykonane. Opóźnienia w zwrotach zabezpieczenia wyniosły odpowiednio 20 i 44 dni. Zwrotu zabezpieczenia należytego wykonania dwóch umów (z 23 lipca 2014 r. w kwocie 2.906,84 zł oraz z 8 sierpnia 2011 r. w kwocie 9.575,82 zł) dokonano bez należnych odsetek wynikających z umowy rachunku bankowego, pomniejszonych o koszty prowadzenia rachunku bankowego oraz prowizji bankowej za przelew pieniędzy na rachunek bankowy, co było niezgodne z art. 148 ust. 5 ustawy z 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych.

Dodatek specjalny dla Sekretarz Gminy został przyznany z dniem 25 kwietnia 2007 r. na czas nieokreślony, na podstawie uregulowań zawartych w § 8 ust. 1 Regulaminu wynagradzania pracowników Urzędu Gminy, wprowadzonych zarządzeniem nr OR0152/04/09 Wójta z 8 kwietnia 2009 roku. Powyższe uregulowanie było sprzeczne z art. 36 ust. 5 ustawy z 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz.U. z 2014 r., poz. 1202 ze zm.), zgodnie z którym pracownikowi samorządowemu z tytułu okresowego zwiększenia obowiązków służbowych lub powierzenia dodatkowych zadań może zostać przyznany dodatek specjalny. W myśl tego przepisu przyznanie dodatku specjalnego związane jest z okresowością sytuacji w nim wskazanych.

Projekt programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt w 2014 r. i 2015 r. został przedłożony (doręczony) do zaopiniowania powiatowemu organowi weterynarii, organizacjom społecznym oraz kołom obwodów łowieckich, działającym na obszarze gminy Platerówka, odpowiednio 12-13 lutego 2014 r. oraz 24-25 lutego 2015 r., co naruszało dyspozycję art. 11a ust. 7 ustawy z 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (Dz.U. z 2013 r. poz. 856 ze zm.), ponieważ projekt ten należało przekazać do zaopiniowania najpóźniej do dnia 1 lutego. W konsekwencji Rada Gminy w Platerówce określiła w dniu 8 kwietnia 2014 r. (w drodze uchwały nr XXXVI/194/14) program opieki nad zwierzętami bezdomnymi na 2014 r. oraz w dniu 22 kwietnia 2015 r. w drodze (uchwały nr V/29/15) program na 2015 rok, podczas gdy w myśl art. 11a ust. 1 ww. ustawy o ochronie zwierząt rada gminy, corocznie do 31 marca określa program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt.

W 2014 oraz w 2015 r. nie została podjęta uchwała w sprawie Roczego Programu Współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz pozostałymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego, co było niegodne z dyspozycją art. 5a ust. 1 ustawy z 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U. z 2014 r., poz. 1118 ze zm.), który stanowi, że corocznie w trybie określonym w ustawie jest uchwalany przez Radę Gminy Program Współpracy Gminy z Organizacjami pozarządowymi na kolejny rok.

W zakresie gospodarowania mieniem

W obrocie prawnym (do dnia zakończenia kontroli) funkcjonowały dwie umowy użyczenia zawarte 8 grudnia 2014 r. z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Platerówce, których przedmiotem użyczenia było to samo pomieszczenie użytkowe (o pow. 15,82 m²), położone na parterze budynku Urzędu Gminy. Przedmiotowe umowy zostały nazwane „umowami użyczenia”, pomimo że zawierały wszelkie cechy charakterystyczne dla umowy najmu (z zapisu § 2 wynikało, że użyczający oddał do używania przedmiot użyczenia za ryczałtową kwotę w wysokości 2.920 zł, a z zapisu § 2 umowy drugiej wynikało, że użyczający oddał do używania przedmiot użyczenia za ryczałtową kwotę miesięczną w wysokości 160 zł wraz z podatkiem VAT). Było to niezgodne z regulacją art. 710 §1 ustawy z 23 kwietnia 1964 r. Kodeks Cywilny (Dz.U. z 2014 r., poz.121 ze zm.), w świetle której przez umowę użyczenia użyczający zobowiązuje się zezwolić biorącemu, przez czas oznaczony lub nie oznaczony, na bezpłatne używanie oddanej mu w tym celu rzeczy. W przypadku zaś umowy najmu, w świetle art. 659 §1 ustawy Kodeks Cywilny, przez umowę najmu wynajmujący zobowiązuje się oddać najemcy rzecz do używania przez czas oznaczony lub nie oznaczony, a najemca zobowiązuje się płacić wynajmującemu umówiony czynsz.

W obrocie prawnym (do dnia zakończenia kontroli) funkcjonowały również dwie umowy (dzierżawy i użyczenia) zawarte 11 stycznia 1999 r. z Bankiem Spółdzielczym w Sulikowie, których przedmiotem dzierżawy i użyczenia był ten sam lokal użytkowy znajdujący się na parterze budynku nr

20 w Platerówce. W trakcie kontroli Wójt Gminy zadeklarował wycofanie z obrotu prawnego umowy dzierżawy przedmiotowego lokalu użytkowego.

W umowie z 28 marca 2012 r., której przedmiotem była dzierżawa lokalu użytkowego na prowadzenie działalności gospodarczej (gabinetu stomatologicznego z wyposażeniem do świadczenia usług stomatologicznych) został ustalony miesięczny czynsz dzierżawny w wysokości 1 zł. Czynsz w takiej wysokości nie pokrywał ponoszonych przez Gminę kosztów związanych z dzierżawionym lokalem. Dzierżawca lokalu użytkowego wbrew zapisom § 3 umowy dzierżawy nie ponosił opłat za energię elektryczną. Nie był też obciążany opłatami za wodę, wywóz nieczystości, usługi kominiarskie oraz kosztami ogrzewania lokalu.

Zrealizowane w latach 2014-2015 wpływy z tytułu wynajmu sal widowiskowych w Świetlicach Wiejskich w ewidencji księgowej i sprawozdawczości ujęto w § 083 „Wpływy z usług”, zamiast w § 075 „Dochody z najmu i dzierżawy składników majątkowych Skarbu Państwa, jednostek samorządu terytorialnego (...)”, co naruszało zasady klasyfikowania dochodów budżetowych ustalone w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. z 2014 r., poz. 1053 ze zm.), a w konsekwencji spowodowało zaniżenie wykazanych dochodów z najmu lokali użytkowych o kwotę 2.890,50 zł w 2014 r. i 1.949,55 zł w 2015 roku.

Podjęte przez Urząd Gminy działania windykacyjne wobec najemcy lokalu, który na dzień 31.12.2014 r. posiadał zaległość w kwocie 605,72 zł (za okres od kwietnia 2013 r. do grudnia 2014 r. tj. za 20 miesięcy), a na dzień 31 maja 2015 r. w kwocie 753,32 zł ograniczone były wyłącznie do kierowania pisemnych wezwań do zapłaty, których wysłano osiem. Wierzyciel nie wszczął procedury dochodzenia roszczeń na drodze postępowania sądowego na podstawie ustawy z 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (Dz.U. z 2014 r., poz. 101 ze zm.). Nie skorzystał także z przysługujących mu uprawnień wynikających z § 3 ust. 4 umowy oraz art. 672 ustawy z 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny. Zaleganie przez najemcę z czynszem za dwa pełne okresy płatności, dawało Wynajmującemu uprawnienie do wypowiedzenia stosunku najmu bez zachowania terminów wypowiedzenia. Dłużnik dokonał wpłaty zaległego czynszu w wysokości 841,64 zł (z odsetkami) dopiero 25 maja 2015 roku

Zasady gospodarowania nieruchomościami stanowiącymi własność Gminy Platerówka uregulowano w uchwale nr VI/40/03 Rady Gminy z 30 czerwca 2003 r. (ze zm.), a w treści § 18 pkt 1 i 2 uchwały zawarto zapisy zobowiązujące nabywców, na wniosek których przeznacza się do zbycia w trybie bezprzetargowym lokal lub grunt, w tym również na poprawę warunków zagospodarowania do wpłacenia zadatku na pokrycie kosztów o których mowa w § 17, tj. w wysokości 400 zł, co pozostawało w sprzeczności z art. 25 ust. 2 ustawy z 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. z 2015 r., poz. 1774 ze zm.).

Nie podawano do publicznej wiadomości informacji o wywieszeniu wykazów nieruchomości przeznaczonych do dzierżawy, co było niezgodne z art. 35 ust. 1 ustawy z 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami.

Dwie umowy dzierżawy gruntów rolnych zostały podpisane z dotychczasowymi dzierżawcami 1 marca 2014 r. oraz 1 marca 2015 r., podczas gdy Rada Gminy uchwałę nr V/25/2015 o wyrażeniu zgody na ponowne zawarcie obu umów podjęła 22 kwietnia 2015 r., co oznaczało, że umowy te zostały zawarte przez Wójta bez uzyskania zgody Rady Gminy określonej w treści art. 18 ust. 2 pkt 9 lit. a ustawy z 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2013 r., poz. 594 ze zm.). Natomiast umowę dzierżawy gruntów z 1 marca 2010 r. zawarto na okres do 28 lutego 2020 r., tj. powyżej 3 lat w trybie bezprzetargowym bez stosownej uchwały Rady Gminy, co stanowiło naruszenie przepisów art. 37 ust. 4 ustawy o gospodarce nieruchomościami.

Na dzień 31 grudnia 2014 i 2015 r. wystąpiły rozbieżności pomiędzy ewidencją analityczną i syntetyczną konta 011 „Środki trwałe” (strona Wn); na koniec 2014 r. różnica wynosiła 157.062,84 zł, a na koniec 2015 r. - 167.576,84 zł. W ewidencji analitycznej konto 011 wykazywało saldo Wn i saldo Ma, co naruszało zasady funkcjonowania konta określone w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z 5 lipca 2010 roku. Wystąpienie tych różnic oznaczało, że na koniec 2014 i 2015 r. nie dokonano uzgodnień pomiędzy zapisami ewidencji analitycznej i syntetycznej konta 011, co stanowiło naruszenie przepisu § 11 pkt. 2 załącznika nr 2 do zarządzenia nr Or 120/8/12 Wójta Gminy z 30 września 2012 r., a obecnie do zarządzenia nr OR 120/5/16 Wójta Gminy z 31 marca 2016 r. w sprawie zasad rachunkowości w Urzędzie Gminy Platerówka oraz art. 16 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

Na koniec 2015 r. w drodze spisu z natury przeprowadzono inwentaryzację gruntów oraz innych środków trudno dostępnych oglądowi, wartości niematerialnych i prawnych i długoterminowych aktywów finansowych, a także udziałów w Banku Spółdzielczym oraz spółce międzygminnej, co stanowiło naruszenie przepisu art. 26 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy o rachunkowości oraz zasad przeprowadzania inwentaryzacji określonych w Instrukcji inwentaryzacyjnej z 18 września 2006 roku. Inwentaryzację przeprowadzono również niezgodnie z zasadami określonymi w załączniku nr 3 do zarządzenia nr 0152/5/06 z 18 września 2006 r. w sprawie wprowadzenia jednolitych tekstów instrukcji (Instrukcja w sprawie inwentaryzacji), a w szczególności: przed rozpoczęciem spisu od osób materialnie odpowiedzialnych nie odebrano oświadczeń o przekazaniu do komórki finansowej wszystkich dowodów księgowych dotyczących spisywanych składników mienia, w arkuszach spisowych nr 10, 11 i 12 nie podano numerów inwentarzowych spisanych składników mienia, przedłożona do kontroli dokumentacja nie zawierała protokołu weryfikacji różnic inwentaryzacyjnych, protokołu dochodzenia różnic, wniosków komisji w sprawie sposobu rozliczenia stwierdzonych różnic, pisemnej opinii Skarbnika oraz ostatecznej decyzji kierownika jednostki w sprawie sposobu rozliczenia i zaksięgowania różnic inwentaryzacyjnych.

W zakresie rozliczenia j.s.t. z jej jednostkami organizacyjnymi

W dniach 9 – 23 czerwca 2016 r. przeprowadzono kontrolę gospodarki finansowej Gimnazjum we Włosieniu. W dniu 10 lipca 2015 r. Dyrektor Szkoły wraz z Wójtem reprezentującym Gminę Platerówka podpisali porozumienie nr 2/2015, na mocy którego wykonywanie obsługi w zakresie rachunkowości Gimnazjum we Włosieniu przejął Urząd Gminy. W wyniku kontroli stwierdzono następujące nieprawidłowości:

W 2015 r. płatności za 11 faktur (na 25 objętych kontrolą) za zakup materiałów i wyposażenia o łącznej wartości 6.854,30 zł oraz 18 faktur za zakup usług pozostałych o łącznej wartości 6.424,97 zł (na 21 kontrolowanych) zostały uregulowane po terminach ich wymagalności wyznaczonych na fakturach, a opóźnienia w zapłacie wynosiły od 3 dni do 4 miesięcy, co naruszało art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy z 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2013 r., poz. 885 ze zm.). Zgodnie z treścią przywołanego przepisu „Wydatki publiczne powinny być dokonywane w wysokości i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań”. Uregulowanie zobowiązań po terminie płatności nie skutkowało zapłatą odsetek. Wydatki wykonane w styczniu, marcu i listopadzie 2015 r. na podstawie trzech faktur związanych z usługą transportową zakupionego opału zostały ujęte w ewidencji księgowej w § 4210 „Zakup materiałów i wyposażenia”, zamiast w § 4300 „Zakup usług pozostałych”, a wydatek poniesiony w lipcu 2015 r. związany z wykonaniem remontu kosiarki ujęto w § 4300 „Zakup usług pozostałych”, zamiast prawidłowo w § 4270 „Zakup usług remontowych”. Naruszało to zasady klasyfikacji wydatków budżetowych określone w treści załącznika nr 4 do rozporządzenia Ministra Finansów z 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. z 2014 r., poz. 1053 ze zm.).

Za zaistniałe w okresie objętym kontrolą nieprawidłowości i uchybienia odpowiedzialność ponosi Wójt Gminy na podstawie art. 53 ust. 1 ustawy o finansach publicznych (Dz.U. z 2013 r., poz. 885 ze zm.) i art. 4 ust. 5 ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2016 r., poz. 1047), Skarbnik Gminy na podstawie art. 54 ust. 1 ustawy o finansach publicznych oraz zgodnie z zakresami czynności pracownicy merytoryczni Urzędu Gminy.

WNIOSKI POKONTROLNE

Przekazując powyższe do wiadomości Panu Wójtowi, Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych, wnosi o podjęcie stosownych działań, mających na celu wyeliminowanie stwierdzonych nieprawidłowości oraz niedopuszczenie do ich ponownego wystąpienia w przyszłości poprzez realizację następujących wniosków:

1. Przestrzeganie przepisów ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2016 r., poz. 1047), w szczególności:

- a) art. 4 ust. 1 i 2 ustawy w zakresie rzetelnego przedstawiania sytuacji majątkowej i finansowej jednostki oraz ujmowania zdarzeń, w tym operacji gospodarczych w księgach rachunkowych i wykazywania w sprawozdaniu finansowym zgodnie z ich treścią ekonomiczną,
 - b) art. 6 ust. 1 ustawy w zakresie ujmowania w księgach rachunkowych jednostki wszystkich osiągniętych, przypadających na jej rzecz przychodów i obciążających ją kosztów związanych z tymi przychodami dotyczących danego roku obrotowego, niezależnie od terminu ich zapłaty,
 - c) art. 12 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 pkt 1 ustawy w zakresie otwierania na początek każdego następnego roku obrotowego i zamykania na koniec każdego okresu sprawozdawczego,
 - d) art. 16 ust. 1 ustawy w zakresie uzgadniania danych kont ksiąg pomocniczych z saldami i zapisami na kontach księgi głównej,
 - e) art. 26 ust. 1 ustawy w zakresie przeprowadzania inwentaryzacji z zastosowaniem prawidłowych metod inwentaryzacji poszczególnych składników mienia, oraz zgodnie z zasadami określonymi w przyjętych uregulowaniach wewnętrznych,
 - f) art. 24 ust. 2, 3 i 4 ustawy w zakresie prowadzenia ksiąg zgodnie z zasadą rzetelności i sprawdzalności oraz bezbłędnie.
- 2. Przestrzeganie przepisów ustawy z 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2013 r., poz. 885 ze zm.), w szczególności w zakresie dokonywania wydatków publicznych w terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań, stosownie do art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy.
 - 3. Przestrzeganie przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z 5 lipca 2010 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 2013 r., poz. 289 ze zm.) w zakresie ewidencji na kontach budżetu gminy: 133 „Rachunek budżetu”, 134 „Kredyty bankowe”, oraz Urzędu 011 „Środki trwałe”, 240 „Pozostałe rozrachunki”, 751 „Koszty finansowe” zgodnie z zasadami funkcjonowania tych kont zawartymi odpowiednio w załączniku nr 2 i 3 do rozporządzenia.
 - 4. Zaprowadzenie ewidencji pozabilansowej zabezpieczenia należytego wykonania umów wnoszonych w formie gwarancji ubezpieczeniowej, zgodnie z przyjętymi uregulowaniami wewnętrznymi Urzędu.
 - 5. Przestrzeganie przepisów § 3 ust. 1 pkt 11 lit.a) określonych w załączniku nr 39 do rozporządzenia Ministra Finansów z 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. z 2016 r., poz. 1015) w zakresie wykazywania skutków decyzji w sprawie umorzenia zaległości z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi w sprawozdaniu Rb-27S.
 - 6. Przestrzeganie przepisów ustawy z 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2015 r., poz. 613 ze zm.), a w szczególności art. 274 § 1 ust. 2 w zakresie wzywania podatników do składania deklaracji korygujących.

7. Przestrzeganie przepisów § 7 i § 9 rozporządzenia Ministra Finansów z z 30 grudnia 2015 r. w sprawie postępowania wierzycieli należności pieniężnych (Dz.U. z 2015 r., poz. 2367) w zakresie podejmowania czynności wobec dłużników, których kwoty zaległości przekraczają dziesięciokrotność kosztów upomnienia oraz dostosowanie uregulowań wewnętrznych do przepisów ww. rozporządzenia.
8. Przestrzeganie przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. z 2014, poz. 1053 ze zm.), w szczególności w zakresie klasyfikacji dochodów i wydatków budżetowych.
9. Dostosowanie zapisów Regulaminu wynagradzania pracowników Urzędu, w zakresie dotyczącym przyznawania dodatku specjalnego, do przepisów zawartych w art. 36 ust. 5 ustawy z 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz.U. z 2016 r., poz. 902).
10. Przestrzeganie przepisów ustawy z 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (Dz.U. z 2013 r. poz. 856 ze zm.), w szczególności poprzez:
 - a) przekazywanie do zaopiniowania projektu programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt najpóźniej do dnia 1 lutego danego roku, zgodnie z art. 11a ust. 7 ustawy,
 - b) uchwalanie corocznie do 31 marca programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt, zgodnie z art. 11a ust. 1 ustawy.
11. Przestrzeganie przepisów ustawy z 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2015 r., poz. 2164 ze zm.), w szczególności w zakresie:
 - a) art. 148 ust. 5 ustawy w zakresie zwrotu wykonawcom zabezpieczenia należytego wykonania umów wraz z odsetkami wynikającymi z umowy rachunku bankowego,
 - b) art. 151 ust. 1 ustawy w zakresie dokonywania wykonawcom zwrotu kwot zabezpieczenia należytego wykonania umowy w terminach określonych w ustawie, zgodnie z postanowieniami zawartych umów.
12. Egzekwowanie od wykonawców robót budowlanych wniesienia zabezpieczenia należytego wykonania umowy przed podpisaniem umowy o wykonawstwo, zgodnie z zawartymi w nich postanowieniami.
13. Przestrzeganie przepisów art. 5a ust. 1 ustawy z 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U. z 2016 r., poz. 239 ze zm.), w zakresie corocznego uchwalenia Programu Współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz pozostałymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego.
14. Zawieranie umów najmu i użyczenia lokali użytkowych z uwzględnieniem przepisów ustawy z 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz.U. z 2016 r., poz. 380 ze zm.), w szczególności art. 659 §1 i 710 § 1 ustawy. Wyeliminowanie z obrotu prawnego umów dotyczących tego samego lokalu, zgodnie z deklaracją złożoną podczas kontroli przez Wójta Gminy.

15. Wyegzekwowanie od dzierżawcy lokalu wnoszenia opłat za energię elektryczną, zgodnie z zapisem § 3 umowy dzierżawy z 28 marca 2012 roku.
16. Podejmowanie działań wobec podmiotów zalegających z opłatami czynszu najmu lub dzierżawy określonych w ustawie z 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (Dz.U. z 2014 r., poz. 101 ze zm.) oraz w zawartych umowach.
17. Przestrzeganie przepisów ustawy z 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. z 2015 r., poz. 1774), a w szczególności w zakresie:
 - a) zaprzestanie pobierania od przyszłych nabywców nieruchomości zadatku na pokrycie kosztów przygotowania nieruchomości do sprzedaży, stosownie do art. 25 ust. 1 i 2 ustawy,
 - b) art. 35 ust. 1 w zakresie publikowania informacji o wywieszeniu wykazów nieruchomości przeznaczonych do wydzierżawienia,
 - c) art. 37 ust. 4 w zakresie uzyskiwania zgody Rady na odstąpienie od obowiązku przetargowego przy zawieraniu umów dzierżawy na okres powyżej 3 lat,
 - d) podjęcia działań mających na celu doprowadzenie zapisów §18 pkt 1 i 2 uchwały nr VI/40/03 z 30 czerwca 2003 r. ze zmianami, do zgodności z przepisami ustawy.
18. Przestrzeganie przepisów ustawy z 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2016 r., poz. 446), a w szczególności art. 18 ust. 2 pkt 9 lit. a w zakresie uzyskania zgody rady na ponowne zawarcie umów dzierżawy z dotychczasowymi dzierżawcami.

Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, zgodnie z przepisem art. 9 ust. 3 i 4 ustawy z 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych, oczekuje w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, zawiadomienia o wykonaniu wniosków lub przyczynach ich niewykonania. Do wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżenia do Kolegium Izby. Zastrzeżenie składa właściwy organ jednostki kontrolowanej w terminie 14 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego za pośrednictwem Prezesa Izby. Podstawą zgłoszenia zastrzeżenia może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.

Do wiadomości

Pan

Michał Mazur

Przewodniczący Rady Gminy w Platerówce